

თხრობითი ტექსტის დაწერა - “კაცია ადამიანი?!”-ს
მეორეხარისხოვანი პერსონაჟის გადასახედიდან ლუარსაბ
თათქარიძის პიროვნული მახასიათებლების წარმოჩენა
(დავითის გადმოსახედიდან დანახული ლუარსაბ თათქარიძე)

თათქარიძეების ეზოში ფეხს რომ შემოდგამ, მაშინვე გრძნობ, რომ აქ დრო
დიდი ხნის წინ გაჩერდა. ჰაერი გაჟღენთილია ძველი ხის სუნით, ნესტიან და
ცივი ჩრდილით, თითქოს წარსულის ყოველი წამი შენს გულსა და სხეულში
იწვება და სუნთქვას გიჭერს. ჭიშკარი, რომელიც საუკუნეებს უძღვება,
მკრთალად ჭრიალებს და თითქოს ამბობს: „მოდი, დავით, ნახე, რა დარჩა აქ“.

ეზოში ფეხი რომ შევდგი, მაშინვე შევნიშნე, რამდენად მიტოვებული იყო
ყველაფერი. ხეები ჩუმად იხედებოდნენ, ფოთლები ნელ-ნელა ეცემოდა.
ნაყოფი აღარ სუნთქავდა სიცოცხლით, კედლები და აივნები ნაწილობრივ
ჩამონგრეული იყო. მიწაზე გაბნეული მტვერი ჰაერს მძიმეს ხდიდა, სუნთქვა
ნელ-ნელა მიჭირდა. ვისწორებ ჩოხას, ვდგავარ წელში გამართული; ყოველი
ნაბიჯი ჩემს ადგილს ამყარებს. არ ვარ მხოლოდ სტუმარი აქ ვარ იმისთვის,
რომ დავინახო, რა დარჩა ამ დაღლილი ადგილისგან და როგორ შეიძლება
წესრიგი კვლავ აღდგეს.

კიბეს ნელა ვადგავარ. ოთახში შესულს ჩემს თვალწინ იკვეთება ჩემი ძმა
თავადი ლუარსაბი. სხეული განელილია და თითქმის უძრავია, თითქოს
წლებია, რაც მხოლოდ საკუთარ ნაწილებზეა დამოკიდებული. ღიპი წინ
წამოწეულია, ხელები ნელა მოძრაობენ, ხოლო თითოეული ჟესტი მძიმე და
მოუქნელია. აქ აღარ არის სიცოცხლე, მხოლოდ ყოველდღიური რუტინა: ჭამა,
ძილი, თვალის გადატანა ოთახში, რომელიც წლებია არ შეცვლილა.

მისი მოძრაობები ნელი და მძიმეა, თითქოს სივრცე და სხეული ერთ
მთლიანობაში ირევა. სუფრა მტვრის ფენითაა დაფარული, ჭურჭელი კი უკვე
წლების წარჩენებს ინახავს. კედლები ნაწილობრივ ჩამონგრეულია, დარჩენილი
ნივთები და საგნები კი თითქოს საკუთარ წესრიგს ინარჩუნებენ. ყოველი
ჟესტი, თითოეული ნაბიჯი ნელა ასახავს, როგორ ახერხებს ცხოვრება თავის
არსებობას ამ გაპარტახებულ ჩარჩოებში.

დარეჯანი ნელ-ნელა შედის ოთახში, ფეხს აბრუნებს ლუარსაბის მკლავზე და ირონიულად ამბობს:

- აბა, ძმაო, მართალია, რასაც ამბობენ? გზები ახალი გაიშალა, რკინიგზები შენს ქვეყანაში იშლება, ქალაქები იზრდებიან?

ლუარსაბი მხოლოდ ძლივს ახელს თავს. მისი ხელები სუფრის ზედაპირზე ნელ-ნელა მოძრაობენ, თითქოს დრო მას აჩერებს.

- რკინიგზა? – ამოიგმინა დაბნეული ტონით. – რად გეჭირდება სირბილი? ჩვენთვის რა რჩება?

დავით წამოდგა, იატაკს თითებით ეხება და თვალებში უყურებს:

- ლუარსაბ, შენ ვერ დაიცავ თავს იმ ჩიხში, სადაც ხვდები თავს. ქვეყანა წინ მიიწევს, ძველი წესები ირყევა, და შენ ვერ შეაჩერებ.

ლუარსაბი ნელა იხრება წინ, სუფრის საგნებს გადაადგილებს, თვალები ნახევრად დახუჭული აქვს.

- და ჩვენი დღეები? – ჰკითხა დაბნეულად. – ჩვენი მშვიდობა, ჩვენი ცხოვრება...

დარეჯანი ცხვირს იბუსხავს, თავს აცეცებს სუფრას და ნელ-ნელა ამბობს:

- ყველაფერი შენს ხელში არაა, ძმაო. მოძრაობა გვასწავლის, რა არის მთავარი.

დავით ჩერდება, მკაცრად უყურებს მას:

- რკინიგზა, ახალი ქალაქები, ახალი ამბები ეს შენს დამშვიდებულ ყოფას არ უნდა აფუჭებდეს. ძველი ჩვეულებები იძინებს, ჩვენ კი უნდა მივყვეთ წინ.

ლუარსაბი ნელა იხრება უკან, სუფრის ნივთებს თავის ადგილზე აბრუნებს, ხმა ისევ არ ამოუღია. დარეჯანი ოდნავ ილიმის და დუმილით აკვირდება მათ თითოეულ მოძრაობას.

ეს კაცი ვერ ხედავს დროს, ვერ ხედავს, როგორ იცვლება ქვეყანა, ვფიქრობ გულში. მისი ცხოვრება თითქოს აქ გაჩერებულია, ყოველი ნაბიჯი, ყოველი შეხება ამ ნივთებისადმი სიბნელეში დაკარგული მცდელობაა, რომელსაც უკვე

არაფერი აღარ ჰყავს მხარდამჭერი. როდესაც ის ამბობს „რა რჩება ჩვენთვის?“, ვხედავ, როგორ ეშინია ცვლილებისა, მაგრამ ამავედროულად, ვგრძნობ, რომ მისი შიში საკუთარი უძლურების აღიარებაც არის. მე კი, მიუხედავად მისი უხეში, ზარმაცი წარმოსახვისა, ვხვდები, რომ აქ დრო ჩემთანაა. „ძველი წესები ირყევა, ლუარსაბ, და შენ ვერ შეაჩერებ,“ გულში ვამბობ, თვალებში მკაცრი სიმტკიცით და ქარიზმით ვუყურებ.

ლუარსაბის ჩუმი მოქმედებები, სუფრის საგნების თავის ადგილზე დაბრუნება, ჩემთვის მხოლოდ დამატებითი მტკიცებულებაა, რომ მისი უძრაობა ჩემი უპირატესობის საფუძველია. ვხედავ მის შიშსა და ბოლმას, ვგრძნობ, როგორ დაძაბულია, მაგრამ ვიცი მე დროის ნაპირზე ვდგავარ, და ყველაფერი, რასაც ის აკეთებს, უკვე ჩემი ხედვით კონტროლდება.

დავითი ხედავს, რომ ლუარსაბი წარსულშია გაჩერებული, დარევჯანი უმოქმედოა, ხოლო დრო საბოლოოდ მის მხარესაა ყველაფერი თავის გზას მიჰყვება, რასაც ის აკონტროლებს. მისთვის ნათელია, რომ ეს სახლი, ეს ოჯახის ხორციელი სიზარმაცე და უძრაობა მხოლოდ დროებითია; ძმები და მსახურები ვერ შეძლებენ ისტორიასთან წინააღმდეგობას. ლუარსაბი თავისივე უძრაობის ჭაობში იხრჩობა, მე კი ამ ჭაობის ნაპირზე ვდგავარ, ჩოხას ვისწორებ და მოთმინებით ველოდები, როდის დაიფარება წყლის პირით ეს უსარგებლო ეპოქა, რომლის ერთადერთი ნამდვილი პატრონიც მე ვარ. ჩემთვის ყოველი წამი, თითოეული ჩუმი ჟესტი, მხოლოდ კიდევ ერთი მტკიცებულებაა, რომ მას შეუძლია წესრიგი აღუდგეს, გაამაგროს თავისი ადგილი და აქ მიტოვებული სამყარო თავის ძალით აღადგინოს.

მარიამ ჩიტაიშვილი